

TOIMINTAKERTOMUS

Sievin Vesiosuuskunta

2021

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Edelliskeväänä alkanut koronaviruspandemia aaltoili läpi vuoden 2021, jatkuen edelleen vuonna 2022. Kiinan Wuhanista liikkeelle lähtenyt vitsaus vaikutti jonkin verran tavaroiden saatavuuteen, vesiosuuskunnan henkilöstö säilyi kuitenkin terveenä ja kokonaisvaikutus Sievin Vesiosuuskunnan toimintaan oli lopulta vähäinen. Toimiston ovet pidettiin vuoden aikana edelleen pääosin suljettuina asioinnin suuntautuessa selkeästi aiempaa enemmän puhelimeen ja sähköisiin kanaviin.

Uudisrakentaminen jatkui Sievissä rauhallisena, yhteensä vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston liitettiin yhdeksän ja viemäriverkoston viisi kiinteistöä.

Vuoden 2021 veden myynti oli 401 040 m³, mikä oli 1,8 % edellisvuotta enemmän. Jätevettä laskutettiin 163 736 m³, 1,5 % enemmän kuin vuonna 2020. Liikevaihto kasvoi 0,5 %, ollen 1 043 600,51 €. Tilikausi päättyi 2 648,29 € tappiolliseksi kohonneiden veden hankinta- ja jäteveden puhdistuskustannusten sekä kasvaneiden investointien myötä.

Talousveden yleinen kulutus laski 16,5 prosentista 11,8 prosenttiin, mikä on erittäin hyvä suuntaus. Vesijohtovuotoja oli vuoden mittaan edelleen kappalemääräisesti paljon, mikä on merkki siitä, että vesijohtoverkoston saneerauksiin on edelleen panostettava voimakkaasti. Jätevesiverkoston vuotavuus säilyi erinomaisissa lukemissa ollen 17,6 %. Saneerausten pääpaino on jatkossakin pidettävä runkovesijohdoissa toimitusvarmuuden turvaamiseksi.

Sievin Vesiosuuskunnan tulevaisuus näyttää valoisalle. Edellytykset toimintaan asiakaslähtöisenä, luotettavana ja toimintavarmana yhteiskunnan peruspalvelun tuottajana ovat kunnossa. Pienenä toimijana Sievin Vesiosuuskunnan on kuitenkin pidettävä suhteet kunnossa ja turvaututtava laajasti oikeisiin ja hyviin kumppaneihin pystyäkseen kehittymään ja vastaamaan asiakkaiden ja yhteiskunnan kiristyviin toiveisiin ja vaatimuksiin jatkossakin.

Maailmaa ravistelee jo kahden vuoden ajan jatkunut koronapandemia sekä 24.2.2022 Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan alkaneen sotatilan myötä huoltovarmuus on noussut Suomessakin nopeasti aiempaa suurempaan arvoon. Vesiosuuskuntakin on kiinnittänyt varautumiseen vielä aiempaa suurempaa huomiota ja muun muassa kasvattanut tarvikevarastoaan.

Huoltovarmuuskriittisenä toimialana vesihuolto vaatii onnistuakseen lukuisien osapuolien saumatonta yhteistyötä sujuvan ja luotettavan toiminnan varmistamiseksi. Suuret kiitokset menneestä vuodesta jälleen kerran vastuuntuntoisesti työtään tekeville henkilöstölle sekä kehittämiseen sitoutuneelle hallitukselle. Kiitokset myös Vesikolmiolle, Sievin kunnalle, terveysvalvontaviranomaisille, urakoitsijoille sekä muille yhteistyökumppaneillemme jouhevasta yhteistyöstä.

Toni Huuha
toimitusjohtaja

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 1.1.-31.12.2021

YLEISTÄ

Toimintaympäristö

Sievin Vesiosuuskunta on yleinen vesilaitos, jonka talousveden toimialue käsittää Sievin kunnan asutut alueet kokonaisuudessaan ja jäteveden osalta asemakaavoitetut alueet. Sievin Vesiosuuskunta on jäsentensä omistama palvelusuuskunta, jonka tavoitteena on turvata asiakkailleen riittävä määrä laatuvaatimukset ja -tavoitteet täyttävää talousvettä kohtuullisin kustannuksin sekä kerätä jätevesi vastaavin edellytyksin. Osuuskunnan vedenhankinta suoritetaan kokonaisuudessaan Vesikolmio Oy:ltä, joka on Kalajokilaakson alueella toimiva kuntien omistama vedenhankintayhtiö. Jätevesi toimitetaan puhdistettavaksi Vesikolmio Oy:lle. Sievin Vesiosuuskunta jakelee veden koko Sievin alueelle ja kerää jäteveden asemakaavoitetuilta alueilta sekä Asema-Kirkonkylä välialueelta, rakentaa ja kunnossapitää vesijohto- ja jätevesiviemäriverkot, sekä myy verkostojen rakentamis- ja kunnossapitopalvelua kiinteistönomistajille tonttijohtojen osalta.

Vesiosuuskunnan toiminta-alueelle vesi toimitetaan pääosin Vesikolmio Oy:n Sievin Lähdekankaan ja Vanhankirkon pohjavedenottamoista. Ottamoilta lähtevä vesi käsitellään kalkkikivialkaloinnilla, jolla nostetaan veden pH noin kahdeksaan. Tällä saadaan metallisten putken osien, kuten hanojen syöpyminen minimoitua. Lisäksi vesi desinfioidaan UV-laitteella mahdollisten veteen päässeiden haitallisten mikrobien eliminoimiseksi. Jätevesi toimitetaan Vesikolmion siirtoviemäriin ja edelleen Kalajoen uudelle keskuspuhdistamolle puhdistettavaksi.

Jäsenet

Kertomusvuoden päättyessä Sievin Vesiosuuskunnassa oli 1768 jäsentä.

Osuuskuntakokous

Osuuskuntakokous pidettiin Osuuskunnan toimitiloissa 25. päivänä toukokuuta, kokouksessa oli läsnä yhdeksän osuuskunnan jäsentä.

Tilintarkastus

Osuuskuntakokouksen valitsemina tilintarkastajina ovat toimineet HT Heidi Hukka ja HT Tarja Hynynen, varatilintarkastajina Heikki Kankaanpää ja Anna-Liisa Kankaanpää.

Hallitus

Ari Ahola	puheenjohtaja
Kari Honkala	varapuheenjohtaja
Juha Haapaniemi	25.5.2021 alkaen
Sulo Hautala	25.5.2021 saakka
Pekka Harju	
Pekka Jussila	25.5.2021 saakka

Jukka Linna

Markus Päivärinta

Jukka Rieskaniemi

Antti Ruuttula 25.5.2021 alkaen

Ari Tiainen

Hallitus kokoontui neljä kertaa ja kokouksissa kirjattiin 40 pykälää.

Henkilökunta

Osuuskunnan vakituisen henkilöstön määrä oli vuoden päättyessä viisi. Määräaikaisia työntekijöitä oli kesän ajan yksi. Vakituisen henkilöstön keski-ikä oli vuoden päättyessä 53,1 vuotta ja keskimääräinen työssäoloaika 21,8 vuotta.

Toni Huuha toimitusjohtaja

Seppo Annala työnjohtaja

Auli Hietämäki toimistosihiteeri

Pirjo Jussilainen toimistosihiteeri

Oiva Rieskaniemi asentaja

Lisäksi kesänajan kausityöntekijänä oli asentaja Joel Jakola 10.5.-27.8.2021.

Kaivinkonetöistä on vastannut Kone ja Energia Valtonen Oy.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDELLA

Vedenhankinta Vesikolmiolta oli 454 509 m³, mikä oli 3,6 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Veden myynti asiakkaille oli 401 040 m³, missä kasvua edellisvuoteen oli 1,8 %. Näin yleisen kulutuksen osuus pieneni, ollen 11,8 % (16,5 % vuonna 2020). Vuoden mittaan vuotoja korjattiin 22 kpl. Yleistä kulutusta on mm. vuotovesi, sammutusvesi sekä linjojen huuhteluun käytettävät vesi.

Osuuskunnan toimintavuoden suurin investointi oli Pekanlammen alavesisäiliön uusiminen. Vanha betonisäiliö purettiin ja sen tilalle asennettiin 105 m³ muovisäiliö. Myös verkostovalvontaa kehitettiin uusimalla ja lisäämällä kaukovalvontaa. Runkovesijohtoja saneerattiin mm. Salonmäenlinjan alkupäässä, ja keskustassa Ylivieskantien risteyksessä. Saneerausta on edelleen jatkettava voimakkaasti uusimalla vanhimpia ja vuotavimpia johto-osuuksia.

Vuonna 2021 laskutettu jätevesimäärä oli 163 736 m³, missä oli lisäystä edellisvuoteen 1,5 %. Puhdistamolle johdettu jätevesimäärä oli 198 653 m³, mikä kasvoi 2,5 %. Näin ollen jäteveden vuotovesiprosenttikin kasvoi ja oli 17,6 % (2020 16,7 %). Jäteveden vuotovesimäärää voidaan pitää kuitenkin edelleen alhaisena, joka on seurausta vuosien hyvästä työstä jätevesiverkoston saneerauksessa.

Vuonna 2021 vesijohtoverkoston liitettiin yhdeksän kiinteistöä ja viemäriverkoston viisi kiinteistöä. Vesiliittymät jakaantuivat kiinteistötyypeittäin seuraavasti:

- Omakotitaloja 5 kpl
- Halli 2 kpl
- Muu 1 kpl

Tuloksen muodostuminen

Liikevaihto säilyi hyvin tarkasti edellisvuoden tasolla. Veden hankinta- ja jätevedenpuhdistuskustannukset nousivat sekä vuoden alussa että vielä uudelleen heinäkuun alusta alkaen, tämä heikensi tulosta ennakoidusta. Investointien määrää kasvatettiin harkitusti, mikä tulee lisäämään poistomäärää jatkossakin. Investoinneissa pääpaino oli vesijohtoverkoston saneerauksessa, kohdistuen suurimmilta osin Pekanlammen alavesisäiliön uusimiseen sekä pumppaamojen ja mittakaivojen automaation sekä valvonnan uusimiseen ja kehittämiseen. Rakentamis- ja saneeraustyöt toteutettiin osuuskunnan omana työnä konetöitä sekä sähkö- ja automaatiotöitä lukuun ottamatta.

Osuuskunnan liikevaihto oli 1 043 600,51 euroa (1 038 473,48 € 2020), missä on kasvua 0,5 %. Tilikauden tulos oli -2 648,29 euroa (46 177,90 € vuonna 2020). Tulosta voidaan edelleen pitää kohtuullisena. Tappiosta huolimatta osuuskunnan rahoitus oli positiivinen taseeseen kirjattavista liittymismaksuista johtuen. Pidemmän aikavälin tulokset osoittavat, että investointitasoa voidaan hiukan nostaa tuleville vuosille.

TULOSLASKELMA

1.1.2021 - 31.12.2021

	Tilikausi 2021	Tilikausi 2020
LIKEVAIHTO	1 043 613,77	1 038 473,48
Liiketoiminnan muut tuotot	2130,00	2 775,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	555 418,98-	492 329,72-
Varastojen muutos	5 399,80	18 424,56-
Ulkopuoliset palvelut	10 777,08-	6 885,76-
Yhteensä	560 796,26-	517 640,04-
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	234 935,48-	232 436,39-
Henkilösivukulut	30 236,99-	23 268,91-
Henkilöstökulut yht.	265 172,47-	255 705,30-
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	132 001,85-	121 907,88-
Liiketoiminnan muut kulut	95 717,54-	91 175,57-
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	7 957,61-	54 819,69
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Rahoitustuotot	7 967,85	2 334,36
Korkokulut ja muut rahoituskulut	40,78-	112,12-
Yhteensä	7 927,07	2 222,24
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	30,54-	57 041,93
Tilikauden verot	2 617,66-	10 864,03-
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	2648,20-	46 177,90

Taseen muodostuminen

Tilikauden kokonaisinvestoinnit olivat 226 006,00 € (133 657,80 €, 2020) euroa, missä lisäystä edellisvuoteen oli 69 %. Investoinneista 39 802,43 euroa kohdistui vesijohto- ja viemäriverkostojen rakentamiseen ja 150 767,85 euroa verkostojen saneeraukseen. Saneerausinvestoinneista 98 % kohdistui vesijohtoverkoston. Muut investoinnit olivat yhteensä 35 435,73 €, mikä koostui lähinnä pumppaamo-, laite-, kalusto- ja ATK-hankinnoista. Investoinnit rahoitettiin kokonaisuudessaan toiminnasta saaduista varoista. Osuuskunnalla ei ole lainoja ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta.

T A S E

31.12.2021

	Tilikausi 2021	Tilikausi 2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	3 746,80	6 809,60
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	1 406 313,58	1 325 985,06
Koneet ja kalusto	63 536,30	51 615,92
Muut aineelliset hyödykkeet	3 788,40	4 419,80
Yhteensä	1 473,638,28	1 382 020,78
Sijoitukset	89 424,15	89 424,15
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT	1 566 809,23	1 478,254,53
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	88 634,27	83 234,47
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	120 774,93	120 009,00
Siirtosaamiset	1 098,38	893,09
Yhteensä	121 873,31	120 902,09
Rahoitusarvopaperit	803 143,72	298 449,42
Rahat ja pankkisaamiset	273 270,14	837 443,79
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT	1 286 921,44	1 324 029,77
VASTAAVAA	2 853 730,67	2 818 284,30

VASTATTAVAA	2021	2020
OMA PÄÄOMA		
Osuuspääoma	4 676,30	4 586,30
Vararahasto	31 624,29	30 621,29
Muut rahastot	1 228 331,38	1 209 274,32
Ed. tilikausien voitto(tappio)	46177,90	20 060,06
Tilikauden voitto(tappio)	-2 648,20	46 177,90
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 308 161,67	1 310 719,87
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Siirtovelat	1 347 109,79	1 311 532,03
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	151 837,94	149 165,49
Muut velat	6 245,59	6 605,12
Siirtovelat	40 375,68	40 326,44
Yhteensä	198 459,21	196 032,40
VIERAS PÄÄOMA	1 545 569,00	1 507 564,43
VASTATTAVAA	2 853 730,67	2 818 284,30

ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Sievin Vesiosuuskunnan keskeiset arvot ovat alalle tyypilliset; toimintavarmuus, palveluhenkisyys, yhteistyö ja kumppanuus, tehokkuus sekä taloudellisuus.

Näitä arvoja toteuttamalla Sievin Vesiosuuskunta kykenee toimimaan asiakaslähtöisesti ja tehokkaasti toimivana yhteiskunnan peruspalvelun tuottajana ja luotettavana yhteistyökumppanina.

Tulevaisuudessa panostetaan voimakkaasti vesijohtoverkoston saneeraukseen, millä parannetaan toimitusvarmuutta. Verkostohallintaa kehitetään edelleen lisäämällä ja parantamalla verkostoautomaatiota. Vuoden 2022 aikana tullaan aloittamaan myös etäluettavien vesimittarien asentaminen. Etäluettavilla mittareilla pystytään parantamaan asiakaspalvelua siirtymällä osittaisesta arviolaskutuksesta reaaliaikaiseen laskutukseen. Etäluettavat mittarit auttavat osaltaan myös vesijohtovuotojen nopeammassa havainnoinnissa ja verkoston hallinnassa.

Talojohtojen osalta suurin riski on jäljellä olevat rautaiset johto-osuudet, joiden uusiminen on kiinteistön omistajien vastuulla. Talojohtojen uusinnan tärkeyden markkinointia tulee jatkossa tehostaa. LVI-liikkeiden toivotaan valistavan kiinteistönomistajia tulovesijohdon uusinnan tärkeydestä muun remontoinnin yhteydessä.

Vedenkulutuksen seuranta kehitetään asentamalla uusia mittauspisteitä ja rakentamalla uusia vaihtoehtoisia yhdysjohtoja, jotta veden paine saadaan säilymään riittävällä tasolla mahdollisissa häiriötilanteissakin.

Uudisrakentamiseen ei ole odotettavissa suurta vilkastumista, joten asiakasmäärän ja vedenkäytön arvioidaan pysyvän kuta kuinkin ennallaan. Liikevaihdon arvioidaan pysyvän ennallaan vuonna 2022. Tuloksen osalta tavoitteena on päästä liikevoiton osalta plusmerkkiseen lopputulokseen.

SELVITYS TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINNAN LAAJUUDESTA

Osuuskunnalla ei ollut omaa tutkimus- ja kehitystoimintaa, vaan se osallistuu Suomen Vesilaitosyhdistyksen kautta laajempiin vesihuollon kehityshankkeisiin. Linkkinä Vesilaitosyhdistykseen toimii toimitusjohtaja Toni Huuha, joka kuuluu Vesilaitosyhdistyksen vesihuoltolaitosten kehittämisrahaston toimikuntaan.

ARVIO TOIMINNAN RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Toiminnan merkittävimmät riskit liittyvät lähinnä veden laatuun ja toimitusvarmuuteen sekä henkilöstöön. Näiden riskien minimoimiseksi vuonna 2016 päivitettiin 2011 laadittu valmius- ja riskienhallintasuunnitelma. Riskianalyyssissa esiinnousseet riskitekijät ja niiden ehkäisy muodostavat perustan laitoksen kehittämistoimille. Tehostamistarpeet on jaettu rakenteellisiin ja toiminnallisiin toimenpiteisiin. Pienessä vesilaitoksessa henkilöstön riittävyys on aina riski, jota minimoidaan luomalla yhteistyötä ja hoitamalla suhteet naapurilaitoksiin. Riskejä on pyrittävä jatkuvasti minimoimaan ja varautumiseen sekä poikkeustilanteissa toimimiseen on kiinnitettävä enenevässä määrin huomiota. Riskien arvioimiseksi loppuvuodesta 2020 tehtiin WSP (Water Safety Plan) yhteistyönä terveysvalvontaviranomaisten kanssa. Terveystensuojelulain mukaan talousvettä toimittavan laitoksen omavalvonnan ja talousveden laadun valvonnan on perustuttava veden terveydelliseen laatuun vaikuttavien riskien arviointiin ja hallintaan. WSP:n tuloksena saatiin toimenpideluettelo, jonka perusteella osuuskunnan toiminnan riskejä pienennetään entisestään. Toimenpiteiden toteutumista seurataan säännöllisesti.

Maailmalla on edelleen keväällä 2022 meneillään kaksi vuotta aiemmin alkanut koronapandemia, joka on vaikuttanut ja tulee vaikuttamaan jatkossakin vesihuoltolaitosten toimintaan. Henkilöstön toimintaa on muutettu ja ohjeistuksia parannettu, jotta riskit saadaan minimoitua.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja sen myötä puhjennut sota helmikuussa 2022 toi tiettyä epävarmuutta Eurooppaan ja Suomeenkin. Vesihuoltoalalla tämä näkyy tarvikkeiden hinnankorotusten ja saatavuusepävarmuuden muodossa. Varmuusvarastoja on jo kasvatettu putkien ja tarvikkeiden osalta. Myös kyberturvallisuuteen on kiinnitettävä aiempaa tiukemmin huomiota. Varmuusvarastoja on jo täydennetty putkien ja tarvikkeiden osalta.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Hallituksen tiedossa ei ole tilikauden päättymisen jälkeisiä olennaisia tapahtumia.

YMPÄRISTÖASIAT

Vesiosuuskunnan toiminnassa ympäristöasiat otetaan huomioon esimerkiksi informoinnissa veden käytöstä, energian käytössä, materiaalien valinnassa ja jätteiden lajittelussa.